

Dosarul nr. 2ra-509/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. G. Manoli)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Buhnaci, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Pînzaru

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Pînzaru împotriva lui Ion Lipcan și Nataliei Poleva (Lipcan) cu privire la declararea nulității absolute a contractului de donație și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Valeriu Pînzaru și menținută hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 23 ianuarie 2019, Valeriu Pînzaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Lipcan și Nataliei Poleva (Lipcan), intervenient accesoriu notarul Nina Frecăuțanu, cu privire la declararea nulității absolute a contractului de donație.

În motivarea acțiunii a indicat că relațiile civile dintre dânsul și Ion Lipcan au început în perioada anilor 2009-2010, când el i-a transmis lui Ion Lipcan piatră de calcar în volum de 408 m², iar ultimul s-a obligat, prin recipisa din 10 iulie 2012, să achite prețul acesteia în sumă de 194 040 de lei.

A relevat că, urmare a neachitării sumei de 194 040 de lei, s-a adresat în instanța de judecată cu o acțiune de încasare a datoriei și a dobânzii de întârziere, care prin hotărârea din 17 octombrie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, a fost admisă și a fost încasată din contul lui Ion Lipcan în beneficiul lui Valeriu Pînzaru suma de 329 856,11 de lei.

Prin încheierea nr. 056-724/2017 din 26 mai 2017, întru asigurarea executării documentului executoriu, executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu a dispus interzicerea înstrăinării bunurilor imobile.

Ulterior, după refuzurile lui Ion Lipcan de a se prezenta în fața executorului judecătoresc, s-a purces la executarea silită, iar în acest sens, la data de 20 iulie 2018, de către executorul judecătoresc Andrei Gosic a fost întocmit procesul verbal cu privire la aplicarea sechestrului asupra 1/5 cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX, situat pe adresa mun. XXXXXX, str. XXXXX ap. X.

În urma acțiunilor întreprinse în anul 2018, spre informarea executorului judecătoresc a parvenit un contract de donație, autentificat notarial de notarul Nina Frecăuțan, la data de 17 noiembrie 2016.

Astfel, potrivit contractului de donație, Natalia Poleva (Lipcan) a obținut dreptul de proprietate de la donatorul Ion Lipcan, asupra 1/5 cotă-parte din încăperea locativă și anume din apartamentul nr. X, nr. cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 59,7 m², situat pe adresa mun. XXXXX, str. XXXXX.

Bunul imobil urma a fi pus sub sechestru, care a fost aplicat de către executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu prin încheierea nr. 056-724/17 din 26 mai 2017 și ulterior, prin procesul verbal de sechestru din 24 iulie 2018.

A declarat că contractul de donație din 17 noiembrie 2016, încheiat între Ion Lipcan și Natalia Lipcan este lovit de nulitate absolută, deoarece a fost încheiat fără intenția de a produce efecte juridice, fiind unul fictiv.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 216 alin. (1), 217 alin. (1), 221, 512, 572, 602 Cod civil, art. 166 alin. (1), (2) lit. e¹, 167 alin. (1) lit. a) CPC.

A solicitat declararea nulității absolute a contractului de donație nr. 2825 din 17 noiembrie 2016 încheiat la notarul Nina Frecăuțanu între Ion Lipcan în calitate de donator și Natalia Lipcan în calitate de donatar, precum și încasarea în mod solidar de la Natalia Poleva (Lipcan) și Ion Lipcan în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Valeriu Pînzaru și menținută hotărârea din 18 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Întru argumentarea soluției adoptate, instanțele ierarhic inferioare au reținut că reprezentantul reclamantului/apelantului nu a prezentat careva probe din conținutul cărora să rezulte că părțile nu aveau intenția să execute contractul de donație, încheiat în privința a 1/5 cotă-parte din bunul imobil din speță, pentru a se putea reține caracterul fictiv al acestuia.

De asemenea, instanțele au învederat faptul că urmează de făcut distincție dintre actul fictiv și/sau actul simulat, or aceste caractere urmăresc scopuri diferite.

Totodată, au indicat instanțele și faptul că contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată dintre Consiliul municipal Chișinău și familia Lipcan, datează din 2 februarie 2016, iar titlul de executare emis de Judecătoria Chișinău sediul Centru, prin care s-a încasat de la Ion Lipcan în beneficiul lui Valeriu Pînzaru suma de 329 856,11 de lei datează din 17 octombrie 2016, ceea ce sugerează că prin privatizarea apartamentului dat, nu se atestă careva

intenții de ascundere a acestui bun în scopul de a nu fi supus ulterior măsurilor asigurătorii.

La 10 februarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Valeriu Pînzaru a declarat recurs împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat că atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sunt eronate, nefondate, lipsite de suport normativ și factual, rezultând din aprecierea subiectivă și incompletă a legislației în vigoare și urmând a fi casate.

A evidențiat că instanțele de judecată urmau să aplice normele juridice cu privire la nulitatea absolută a actului juridic, însă în decizia instanței de apel normele date sunt doar enumerate, instanța de apel evitând de a le aplica în speță.

Astfel, a reiterat că instanța de apel urma să verifice probele prezentate de ambele părți prin tranșarea fiecărui criteriu stabilit art. 130 CPC, or instanța de apel s-a rezumat în a ține cont doar de probele prezentate de partea adversă, care este un contract de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, pe când la materialele cauzei au fost anexate un șir de probe care în ansamblu confirmă fictivitatea contractului de donație nr. 2825 din 17 octombrie 2016.

A declarat că răspunsul executorului judecătoresc Anatolie Bănărescu din 8 noiembrie 2017, prin care a fost informată Natalia Lipcan despre existența măsurilor asigurătorii, demonstrează faptul că ultima cunoștea despre obligația lui Ion Lipcan față de dânsul, însă cu rea-credință a ascuns existența contractului de donație.

De asemenea, deși Natalia Lipcan era în cunoștință de cauză încă din 8 noiembrie 2017 despre aplicarea interdicției aplicată asupra 1/5 cotă-parte din încăperea locativă din speță, aceasta nu a informat executorul judecătoresc despre prezența contractului de donație decât abia după ce a fost anunțată despre acțiunile executorului judecătoresc.

La 25 februarie 2021, în adresa lui Ion Lipcan, Nataliei Poleva (Lipcan) și a notarului Nina Frecăuțanu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Valeriu Pînzaru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 221).

La 9 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, notarul Nina Frecăuțanu a depus referință la recursul declarat de Valeriu Pînzaru, prin care și-a exprimat poziția prin susținerea referințelor și explicațiilor expuse anterior în dosar.

La 18 martie 2021, Natalia Poleva (Lipcan), reprezentată de avocatul Liliana Baghici a depus referință la cererea de recurs depusă de Valeriu Pînzaru, solicitând declararea inadmisibilității acestuia.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Ion Lipcan să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 27 noiembrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 204), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul 10 februarie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Valeriu Pînzaru, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valeriu Pînzaru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, deoarece recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de

apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Valeriu Pînzaru urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Valeriu Pînzaru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic